

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

МОРФОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Збірник тез доповідей
Науково-практичної конференції
(Суми, 23–24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

метричних параметрів нейро-гліо-капілярних співвідношень, викликані етопозидом, та діагностувати характер структурно-функціональних змін периферійних нервів та їхніх сегментарних центрів на етапах морфогенезу токсичної етопозид-індукованої нейропатії. Це може служити підґрунтям для пошуку і апробації нейропротекторів з метою зменшення побічного впливу хіміопрепаратів на нервову систему.

ОСОБЛИВОСТІ ВІКОВОЇ ПЕРЕБУДОВИ КОМІРКОВОГО ВІДРОСТКА ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЕПИ У ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ.

ДахноЛ.О.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. Львів.
Кафедра оперативної хірургії з топографічною анатомією.

Втрата зубіві невчасне чи неадекватне ортопедичне лікування у будь-якому віці є причиною розвитку численних ускладнень – зниження жувальної ефективності зубощелепного апарату, м'язево-суглобової дисфункції, атрофії коміркових відростків верхньої щелеп і коміркової частини нижньої щелепи. Проте явища резорбції коміркових відростків спостерігаємо не лише при адентії, але й (меншою мірою) при збереженні цілісності зубних рядів, як прояви вікової перебудови. Очевидно, що структурна перебудова коміркових відростків у віковому аспекті торкається не лише його висоти, але й товщини шарів компактної та губчастої кісткової тканини і співвідношення між ними. Тому метою нашої роботи стало визначення лінійних розмірів шарів кісткової тканини коміркового відростка верхньої щелепи у осіб жіночої статі зрілого віку і встановлення особливостей їх вікової динаміки

Матеріал і методи. Об'єктами проведених досліджень стали 40 осіб жіночої статі у віці 22-55 років без захворювань в анамнезі, які могли б вплинути на стан кісткової тканини (хронічні системні патології, метаболічні порушення). Всі обстежувані були пацієнтами «Стоматологічної клініки доктора Дахно» (м. Київ). Комп'ютерно-томографічне обстеження пацієнтам проводили виключно за медичними показами. Обстежуваних було поділено на 2 вікові групи: 1-а група – особи у віці 22-35 років та 2-а група – особи 36-55 років.

Дослідження проводили на спіральному 16-рядному детекторному комп'ютерному томографі TOSHIBA Activion 16. Сканування виконували в аксіальній площині паралельно до коміркового краю щелепи або паралельно до оклюзійної площини. Отримані дані у форматі DICOM опрацьовували в графічній дентальній компютерній програмі SIMPlant (MaterialiseSoftware, Бельгія) з побудовою мультипланарних, ортопантомографічних 3D реконструкцій.

Результати. Проведений аналіз комп'ютерних томограм дозволив встановити товщину шарів кісткової тканини коміркового відростка верхньої щелепи на рівні оральної (коміркова дуга) та базальної (базальна дуга) частин у жінок обох обстежуваних груп. Зокрема, було встановлено, що у всіх обстежуваних найбільшу

товщину має губчастий шар кісткової тканини коміркового відростка, найменшу – зовнішня компактна пластинка. При цьому товщина зовнішньої і внутрішньої компактних пластинок різняться незначно, а середні показники товщини внутрішньої компактної пластинки є вищими, ніж зовнішньої на рівні всіх зубощелепних сегментів, за винятком ділянок великих кутніх зубів. У жінок обох вікових груп товщина губчастої кісткової тканини в оральній частині коміркового відростка мінімальною є в ділянці різцевих сегментів. Ще однією структурною особливістю досліджуваної ділянки є чітко виражена асиметрія – на всьому протязі коміркового відростка шар губчастої кісткової тканини зліва є тоншим, ніж справа.

Проведений аналіз досліджуваних показників жінок різних вікових груп засвідчив, що товщина зовнішньої компактної пластинки оральної частини коміркового відростка верхньої щелепи у всіх обстежуваних має практично однакові показники на всьому протязі, а товщина внутрішньої компактної пластинки змінюється обернено пропорційно до товщини губчастого шару кісткової тканини і має максимальні показники на рівні лівих різцевих сегментів, а мінімальні – на рівні сегментів великих кутніх зубів.

Вивчення комп'ютерних томограм жінок першої вікової групи дало змогу встановити, що товщина шарів кісткової тканини коміркового відростка на рівні базальної дуги також характеризується вираженою асиметрією і зліва товщина губчастого шару є достовірно нижчою, ніж з правого боку, а у осіб другої вікової групи чіткої асиметрії не виявлено, натомість, найменша товщина досліджуваного шару зафіксована на рівні різцевого сегменту справа.

Дослідження товщини компактних пластинок кісткової тканини базальної частини коміркового відростка верхньої щелепи у обстежуваних осіб обох вікових груп засвідчило, що найменшу товщину має зовнішня компактна пластинка, за винятком сегментів великих кутніх зубів.

Порівняння товщини шарів кісткової тканини коміркових відростків верхньої щелепи осіб різних вікових груп дозволило також встановити особливості вікової динаміки досліджуваних показників. Зокрема, в базальній частині коміркового відростка на рівні різцевих сегментів встановлено виражене зростання товщини губчастого шару кісткової тканини з лівого боку, на рівні сегментів малих кутніх зубів – зростання товщини губчастого шару кісткової тканини з обох боків, а на рівні сегментів великих кутніх зубів також з обох боків – зменшення товщини всіх шарів кісткової тканини коміркового відростка. В ротовій частині коміркового відростка верхньої щелепи на рівні різцевих сегментів у жінок другої вікової групи було виявлено виражене симетричне зростання товщини губчастого шару кісткової тканини порівняно з першою групою. На рівні сегментів малих кутніх зубів та великих кутніх зубів товщина губчастого шару кісткової тканини з віком знижується, при цьому на рівні премолярів – симетрично з обох боків, а на рівні молярів більш виражено з лівого боку. Товщина обох компактних пластинок оральної частини коміркових відростків верхньої щелепи на всьому протязі з віком суттєво не змінюється.

Аналіз результатів проведеного дослідження дозволив зробити наступні **ВИСНОВКИ:**

1. На рівні оральної (коміркова дуга) та базальної (базальна дуга) частин коміркового відростка верхньої щелепи у всіх обстежуваних осіб виявлено характерне співвідношення товщини шарів кісткової тканини – найбільшою є товщина губчастого шару кісткової тканини, зовнішня компактна пластинка як на рівні оральної, так і на рівні базальної частини має практично однакову товщину на всьому протязі, а товщина внутрішньої компактної пластинки змінюється обернено пропорційно до товщини губчастого шару кісткової тканини.

2. Вікова динаміка досліджуваних показників є різною і характерною для різних ділянок коміркового відростка верхньої щелепи.

Подальше дослідження особливостей структури та вікової перебудови коміркового відростка верхньої щелепи з використанням томографічних методик дасть змогу не лише встановити характерні особливості співвідношення лінійних розмірів досліджуваних структур та закономірності їх вікової динаміки, але й дозволить обґрунтовано оптимізувати вибір лікувальної тактики при проведенні хірургічних та ортопедичних маніпуляцій з метою відновлення цілісності зубних рядів та функціональної спроможності жувального апарату у жінок різних періодів зрілого віку.

ДИНАМІКА ЗМІН ОРГАНОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СЕЛЕЗІНКИ ЩУРІВ У ВІКОВОМУ АСПЕКТІ

Самохвалов І.І.

Науковий керівник – д.м.н., доц. Погорелов М.В.
Сумський державний університет, кафедра анатомії людини

При проведенні науково-дослідних робіт з вивчення органів імунної системи загалом та селезінки зокрема важливо мати масив контрольних значень органомеричних параметрів досліджуваного органу для того, щоб здійснювати порівняння отриманих цифрових даних й вірно інтерпретувати виявлені зміни.

У науковій літературі є чимала кількість інформації, що стосується змін гістоморфометричних показників селезінки переважно у інтактних статевозрілих щурів, проте наявні лише поодинокі та не систематизовані дані про їх вікову динаміку при органомеричному дослідженні.

Враховуючи це, метою даного дослідження було встановити вікову динаміку змін органомеричних показників селезінки у інтактних білих лабораторних щурів-самців різних вікових груп. Дана робота виконана у відповідності до плану наукових досліджень Медичного інституту Сумського державного університету.

Матеріали і методи дослідження. Вивчення особливостей морфофункціональних змін селезінки було проведене на 72 безпородних білих лабораторних щурах-самцях 3 вікових груп (по 24 тварини): молодого, зрілого та старечого віку. Терміни спостереження становили 1, 7, 15 і 30 діб.